

LAKIALOITE 70/2010 vp

Laki opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 149/2010 vp laeiksi opintotukilain sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta. Ehdotus poikkeaa hallituksen esityksestä opintotukilain osalta (1. lakiehdotus).

Hallitus ei esitä opiskelijoiden opintorahaan korotusta vuodelle 2011 eikä opintorahan sitomista kansaneläkeindeksiin. Hallituksen esitys ei tuo korjausta siihen, että alle 20-vuotiaiden toisen asteen opiskelijoiden opintorahan määrä ja alle 18-vuotiaiden asumislisän määrä on sidottu vanhempien tuloihin.

Ehdotan opiskelijoiden opintorahan korottamista 100 eurolla kuukaudessa ja opintotukietuuksien sitomista kansaneläkeindeksiin. Lisäksi esitän, että vanhempien tulot eivät pienentäisi alle 20-vuotiaiden toisen asteen opiskelijoiden opintorahaa eikä alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden asumislisää.

Opiskelijoiden opintoraha on riittämätön opiskelijan toimeentulon takaamiseksi. Koulutautumisen ja tutkinnon opiskelemisen on oltava mahdollista ilman velkaantumista, varakasta taustaa tai opiskelulta ajan vievää työntekoa. Tämä nopeuttaa opiskelijoiden valmistumista ja työelämään pääsyä. Vasemmistoliiton tavoitteena on nostaa vähimmäisturvan tasoksi 750 euroa kuukaudessa ja pitkällä tähtäimellä saada myös opintoraha tälle tasolle. Esityksemme korkeakouluopiskelijoiden opintorahan korottamisesta 100 eurolla opintokuukautta kohden vuonna 2011 on askel kohti asettamaamme tavoitetta

nostaa opintorahan taso 750 euroon opiskelu-kuukautta kohden.

Ehdotan, että itsenäisesti asuvalle opiskelijalle korkeakoulussa maksettaisiin 398 euroa opiskelu-kuukaudelta (nyt 298 euroa) ja muussa oppilaitoksessa 346 euroa (nyt 246 euroa), kun opiskelija on täyttänyt 18 vuotta (täysi-ikäinen, itsenäisesti asuva).

Lisäksi ehdotan tässä lakialoitteessa, että vanhempiensa luona asuvalle korkeakouluopiskelijalle maksettaisiin opintorahaa 155 euroa opiskelu-kuukaudelta (nyt 55 euroa) ja 138 euroa muussa oppilaitoksessa opiskelevalle, kun hän on alle 20-vuotias (nyt 38 euroa), sekä 222 euroa opiskelu-kuukaudelta korkeakoulussa (nyt 122 euroa) ja 180 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta (nyt 80 euroa).

Niin ikään ehdotan, että opintotukilaista kumotaan säännös, jonka mukaan toisen asteen opiskelijoiden vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahaa myönnettäessä, jos opiskelija on alle 20-vuotias, sekä asumislisää myönnettäessä, jos opiskelija on alle 18-vuotias (opintotukilain 19 ja 25 b §).

Ehdotan, että opintotukilain mukaiset etuudet ja niiden määräytymisperusteet tarkistetaan vuosittain siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Lisäksi ehdotan, että asumislisää voidaan maksaa opiskelijalle myös oppilaitoksen lomakuukausilta siten kuin opetus- ja kulttuuriministeriö tarkemmin määrää.

Ehdotan, että korotukset etuuksiin tulisivat voimaan 1.8.2011 lukien.

Tässä lakialoitteessa ei oteta kantaa hallituksen esitykseen HE 149/2010 vp sisältyvään toiseen lakiehdotukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan opintotukilain (65/1994) 11 §:n 3 ja 4 momentti sekä 25 b §, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 3 ja 4 momentti laissa 1388/2007 sekä 25 b § laissa 706/2008,

muutetaan 11 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentin 3 kohta, 16 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 19, 20 ja 48 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentin 3 kohta ja 20 § laissa 1388/2007, 16 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 1427/2001, 19 § laeissa 1427/2001, 345/2004 ja 792/2007 ja 48 § laissa 734/2001, sekä

lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 792/2007, uusi 4 momentti seuraavasti:

11 §

Opintorahan määrä

Jollei 17 tai 20—22 §:stä muuta johdu, opintorahan määrä kuukaudessa on:

1) vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 155 euroa korkeakoulussa ja 138 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 20-vuotias, sekä 222 euroa korkeakoulussa ja 180 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta;

2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 245 euroa korkeakoulussa ja 200 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 18-vuotias;

3) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle korkeakoulussa 398 euroa ja muussa oppilaitoksessa 346 euroa, kun opiskelija on täyttänyt 18 vuotta;

4) avioliitossa olevalle tai elatusvelvolliselle opiskelijalle korkeakoulussa 398 euroa ja muussa oppilaitoksessa 346 euroa.

14 §

Asumislisä

— — — — —
Sen estämättä, mitä 7 c §:ssä säädetään lukuvuoden tukikuukausista, asumislisä voidaan maksaa myös oppilaitoksen lomakuukausilta siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

16 ja 16 a §

(Kuten HE 149/2010 vp)

19 §

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

Vanhempien tuloja ei oteta huomioon tässä laissa tarkoitettujen toisella asteella opiskelevien, korkeakouluopiskelijoiden ja aikuisopintorahaan oikeutettujen opintotukea myönnettäessä.

20 §

(Kuten HE 149/2010 vp)

48 §

Etuuden korottaminen

Tässä laissa säädetty etuudet ja niiden määräytymisperusteet tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Edellä 2 luvussa säädetty rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka

mukaan vuoden 2011 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Tämän lain mukaisia säännöksiä etuuksista sovelletaan 1.8.2011 lukien.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2010

Paavo Arhinmäki /vas